

ŽFBH

ŽELJEZNICE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

EMV

broj 13
godina IV
april 2010.

Talgo

POTPISANI GODIŠNJI UGOVORI VLADE I ŽFBiH

ISPORUČENA PRVA GARNITURA TALGO VOZOVA

PRVA TESTIRANJA EMV-a

FTE KONFERENCIJE U SARAJEVU

**KOLEGE IZ SRBIJE I CRNE GORE
POSJETILE ŽFBiH**

ŽFBiH ČLANICA RNE

Talgo

Potpisani godišnji ugovori između Vlade i Željeznica FBiH

Moraju se pronaći novi modaliteti finansiranja

Ministar prometa i komunikacija u Vladi FBiH Nail Šećkanović i predsjednik Uprave-generalni direktor Željeznica FBiH Narcis Džumhur, potpisali su godišnje ugovore, dana 30.03.2010. godine u Sarajevu. Sastanku su prisustvovali predstavnici resornog federalnog ministarstva i izvršni direktori za poslove infrastrukture i operatora ŽFBiH. Razgovarano je o aktuelnoj situaciji u ŽFBiH, te naglašeno da se osim budžetskih sredstava, koja nisu dostatna, moraju iznaći novi modaliteti finansiranja, te po evropskim standardima modernizovati željeznički sektor u BiH. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija i Željeznice Federacije BiH u ovu godinu su ušli primjenjujući novine iz direktiva Evropske Unije, odredbe ugovora Bosne i Hercegovine sa EBRD London i Zakona o željeznicama Bosne i Hercegovine. Tako su na osnovu ovih odredbi, studija, priprema i pregovora objavljeni i zaključeni:

1. Izjava o mreži Željeznica Federacije BiH;
2. Ugovor između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Željeznica Federacije BiH o
3. upravljanju željezničkom infrastrukturom, obavljanju i finansiranju poslova željezničke infrastrukture;
4. Ugovor između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Željeznica Federacije BiH o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja;
5. Ugovor između Željezničke infrastrukture i Željezničkog operatora kao podsistema Željeznica Federacije BiH o pristupu željezničkoj infrastrukturi.

Između ostalog, cilj ovih ugovora je restrukturiranje Željeznica FBiH, priprema nove organizacije i izvršavanje međunarodnih obaveza.

Ugovor iz prethodnih godina o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture proširen je za dio po kojem ŽFBiH kao upravitelj Javne željezničke infrastrukture potpisuju ugovor sa vlasnikom iste, tj. Federacijom BiH, što je obaveza iz Zakona o željeznicama Bosne i Hercegovine po kojem se organizacija željezničkog sistema zasniva na principu razdvajanja usluga u željezničkom prevozu i željezničke infrastrukture. Ovo su ujedno i odredbe direktive 2001/14/EZ Evropske Unije, te odredbe Ugovora BiH sa EBRD prilikom odobravanja kredita u implementaciji za obnovu pruge Čapljina-Sarajevo.

Sa potpisivanja ugovora:

Izet Mehinagić, Esad Osmanbegović i Nail Šećkanović   Narcis Džumhur, Smajo Salketić i Nino Lučić

Ugovor o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja

Ovim ugovorom, između ostalog, uređuje se sufinansiranje obavljanja usluga javnog željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja koji obavljaju ŽFBiH kao ŽO, u 2010. godini, a koje su sastavni dio Plana poslovanja ŽFBiH za 2010. godinu, odobrenog od strane Vlade Federacije BiH.

Sufinansiranje obavljanja usluga javnog željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja za 2010. godinu iznosi 2.100.000 KM i to:

- za 9 pari putničkih vozova 1.700.000 KM iz transfera Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu,
- za kombinovani saobraćaj 400.000 KM iz transfera Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu.

Ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom, obavljanju i finansiranju poslova željezničke infrastrukture

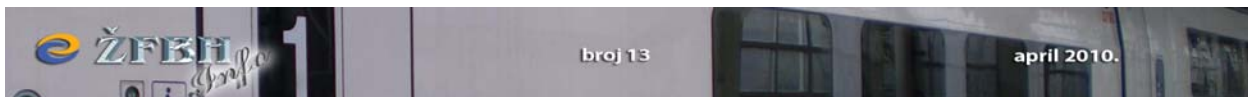
Federacija Bosne i Hercegovine je vlasnik željezničke infrastrukture (ŽI), te istu daje na upravljanje Željeznicama Federacije BiH kao menadžeru javne željezničke infrastrukture.

Ukupna cijena održavanja ŽI za 2010. godinu iznosi 97,9 miliona KM. Ministarstvo će izvršiti finansiranje održavanja ŽI u ukupnom iznosu od 19.240.000,00 KM. Finansiranje održavanja ŽI će se vršiti iz sredstava Budžeta Federacije BiH, pozicija "transfer za željeznice«. Ministarstvo će vršiti finansiranje održavanja ŽI iz drugih izvora, ako se ti izvori utvrde tokom godine. Ukoliko Ministarstvo ne izvrši finansiranje iz drugih izvora, za taj iznos MŽI može imati umanjen poslovni rezultat.

Po osnovu otplate od strane Federacije BiH obaveza po međunarodnim kreditima vrijednosti 3,8 miliona KM, preuzetih Zakonom o finansijskoj konsolidaciji javnog preduzeća Željeznice Federacije BiH, d.o.o. Sarajevo za period 1.1.2008. do 31.12.2012. godine, izvršiće se unos tih sredstava kao kapitalna ulaganja za obnovu i razvoj željezničke infrastrukture.

Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine, kao Upravitelj javne Željezničke infrastrukture Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine, kao Željeznički operator, zaključili su **ugovor o pristupu željezničkoj infrastrukturi**.

Za osnovni paket pristupa željezničkoj infrastrukturi za projektovane trase u 2009/2010 godini, odnosno vozne kilometre u teretnom i putničkom saobraćaju, za ŽO obračunat je iznos od 19.135.000,00 KM, a za procjenjene dodatne usluge 4.707.049,38 KM, što ukupno iznosi 23.842.049,38 KM. Od ukupnog iznosa za osnovni paket pristupa i dodatne usluge ŽO će izvršiti uplatu UJŽI u iznosu od 10.000.000,00 KM, a ostatak iznosa od 13.842.049,38 će služiti za izmirenje ŽI prema ŽO po osnovu unutrašnjih odnosa.

Novo na našim prugama

Isporučena prva garnitura Talgo vagona

Transport prve garniture sedme generacije Talgo vozova iz Rivabellose (Španija) do Sarajeva izvršen je kamionima u februaru 2010. godine. Transport vagona trajao je između pet i sedam dana, a njihov istovar u Centralnoj radionici Rajlovac izvršen je nevjerojatno spretno, brzo i sigurno. Nakon istovara prvog vagona, za svaki naredni trebalo je manje vremena, u prosjeku nekih dvadesetak minuta. Kolege iz Španije koje su prisustvovalе njihovom istovaru u kolskoj radionici, bile su zadivljene spretnošću naših uposlenika iz Rajlovca.

Istovar je izvršen sa kranom nosivosti 20t i šinskom dizalicom EDK 750 nosivosti 120t, dok je transport od mjesta istovara do mjesta skladištenja vršen „unilok-om“.

Spajanje Talgo vagona razlikuje se od klasičnih spajanja do sada poznatih u BiH. Oni imaju specifičan način spajanja jedan na drugi tako da samo jedan vagon u garnituri ima četiri točka dok svi ostali imaju dva točka. Spajanje ovih vagona vršili su tehničari koji su stigli iz Španije.

Vrhunski užitak za naše putnike: luksuzna sjedišta još uvijek pod najlonima

Cilj kupovine devet garnitura ovih najsavremenijih vozova iz Španije, jeste cjelokupno poboljšanje našeg željezničkog putničkog saobraćaja, odnosno, da do Zagreba i Beograda dođemo za 4,30 sati, do Ploča za manje od dva sata, a do Budimpešte za manje od 7 sati.

Prva garnitura Talgo vagona trenutno je u carinskom skladištu zbog plaćanja PDV-a, nakon čega će izaći na prugu radi ispitivanja i procedura uvođenja u saobraćaj. Tim za implementaciju Projekta Talgo ŽFBiH intenzivno radi na svim aktivnostima vezanim za njegovo uvođenje u saobraćaj i to uz koordinaciju svih nadležnih organa u skladu sa njihovim zakonskim ovlaštenjima i zadacima.

U redovan saobraćaj ovi vagoni biće uključeni polovinom decembra, stupanjem na snagu zimskog reda vožnje. Tada bi u saobraćaj mogla biti uvedena i druga garnitura koja bi prema planu isporuke, trebala stići do kraja godine. Preostalih sedam garnitura za ŽFBiH stići će u 2011. godini. Putnici će imati priliku da isprobaju ove vagone i prije decembra, s obzirom na to da je predviđeno da u toku ljetne turističke sezone budu uvedeni na liniji Sarajevo – Ploče.

Vozovi Talgo ubrajaju se u red najsavremenijih, a karakteristični su po posebnoj nagibnoj tehnici koja je jednostavna za održavanje i omogućava visok komfor i velike brzine. Garnitura je sastavljena od devet vagona od čega su dvije trećine drugog, a jedna trećina prvog razreda. Odlikuje ih visok komfor sa sjedištima poput onih na transkontinentalnim avionskim linijama, televizorom, Internet priključkom i drugim dodacima. Imaju i posebne odjeljke za invalide, a noćni vozovi i tuš-kabinu u spavaćim kolima.

Osim toga, Talgo vozovi na svakoj pruzi omogućavaju veće brzine za 30 posto, pa će tako biti i na našim. Napominjemo da će rezervisanje karata biti moguće putem Interneta. Vozovi ove generacije saobraćaju samo još u Španiji, a uveli su ih u saobraćaj kao hotel-vozove i noćne vozove. Inače, vozovi Talgo svojim tehnološkim inovacijama osvajaju cijeli svijet, pa su zastupljeni i u Njemačkoj, Francuskoj, Rusiji, SAD, Kazahstanu i drugim zemljama.

Vagoni posjeduju i toalet za lica sa ograničenim kretanjem

Talgo projekat uvršten je u Program javnih investicija Vlade FBiH u ovom mandatnom periodu. Suštinski značaj je obnova međunarodnog putničkog željezničkog saobraćaja Bosne i Hercegovine na najsavremeniji način, te predstavlja transfer tehnologije i pretpostavku za uspostavljanje dugoročnih veza između Španije i Federacije BiH u željezničkom sektoru. Planirano je da se u red vožnje uvrste pet dnevnih i četiri noćne garniture (ukupno 81 putnička kola) za saobraćaj prema Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Pločama, Budimpešti i dalje ka evropskim metropolama.

Detalji sa istovara vagona u kolskoj radionici u Rajlovcu

Ugovor za nabavku devet garnitura nagibnih „Talgo“ vozova potpisan je u julu 2005. godine, a vrijedan je 67 miliona eura. Rok otplate kredita je 15 godina, sa grejs periodom od sedam godina i kamatnom stopom od 1,25%. U međuvremenu je izdejstvovano produženje grejs perioda za 42 mjeseca čime je ovaj aranžman učinjen povoljnijim. Obnova voznog parka, teretnih i putničkih vagona i lokomotiva, i dalje dobiva na značaju. Iz projekta putničkih vozova „Talgo 7“, pripremljeni su mašinski i radionički kapaciteti u Rajlovcu za održavanje ovih najsavremenijih vozova.

Pilot projekat

Počela testiranja niskopodnog elektromotornog voza

Niskopodni elektromotorni voz, proizveden u hrvatskoj firmi „Končar električna vozila“ u saradnji sa stručnjacima iz ŽFBiH, isporučen nam je krajem decembra 2009. godine.

U prva tri mjeseca ove godine urađena su testiranja Rajlovcu, kao dio ukupnih ispitivanja, a poslije toga voz je usmjeren na pruge HŽ-a radi dodatnih ispitivanja. Ukoliko se pokaže da voz zadovoljava sve parametre, jer se radi o „pilot projektu“, uslijedit će i certificiranje.

Voz je namijenjen za regionalni - međugradski saobraćaj, a naši putnici će zasluženom dobiti vožnju vozom urađenom po evropskim standardima u idućih 30 godina. Napominjemo da će voz ispunjavati uslove i za međunarodni saobraćaj. Po završetku svih predviđenih ispitivanja, te certificiranja, voz će se naći u redovnom saobraćaju.

Ovaj projekat je vrijedan 5,3 miliona eura i finasiran je iz Hrvatske banke za obnovu i razvoj. U njemu su participirale i bh. firme poput Šinske industrije BiH sa svojim proizvodima, TOK- Kalesija, Bratstvo-Travnik. Dakle, riječ je uspješnoj saradnji bh. i hrvatske privrede na ovom projektu. Voz je u vlasništvu ŽFBiH. Ovim sa stiču uslovi i za kvalitetnije uvezivanje regionalnog željezničkog saobraćaja.

U izradi ovog voza, kontroli, montaži i načinu odabira tehničkih rješenja, učestvovali su i naši stručnjaci. Svakog mjeseca 10 inženjera ŽFBiH odlazilo je u proizvodne pogone „Končara“ gdje su se educirali i pomagali u izradi ovog savremenog voza.

Niskopodni elektromotorni voz je kompaktni četverodijelni voz sa dva pogonska agregata „A“ i „B“, i sa 176 sjedećih i 229 stajaća mjesta. Maksimalna brzina koju može razviti je 160 km/h.

Naši uposlenici razgledaju unutrašnjost voza

Uspješna organizacija FTE konferencije u Sarajevu

Planirajmo vozove koji ujedinjuju Evropu

U periodu od 11. januara do 2. aprila 2010. godine u Hotelu "Holiday Inn" u Sarajevu, održane su tri konferencije o organizaciji Evropskog Željezničkog Foruma (FTE) iz Berna. Željeznice Federacije BiH su član ovog Foruma i domaćin ovih konferencija.

Prve dvije konferencije održane od 11. do 15. januara, i od 22. do 26. marta bile su posvećene željezničkom putničkom saobraćaju. Treća konferencija održana u periodu od 29. marta do 2. aprila posvećena je željezničkom robnom saobraćaju.

Ovoj konferenciji prisustvovao je Hans Spielman predsjednik FTE, koji je na plenarnoj sjednici pružio informacije vezane za najnovija dešavanja u okviru organizacije i planova za budućnost. Teretna konferencija je iskorištena da se u penziju isprati gospodin Pavel Vopalka, sekretar FTE za teretni saobraćaj. Gospodin Vopalka je dvadeset godina vodio FTE konferencije za teretni saobraćaj. Veliki je poznavalac željeznica i prijatelj svih željezničkih preduzeća Evrope. Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine zahvalne su mu za njegovu bezrezervnu pomoć u proteklih jedanaest godina od kako Željeznice FBiH učestvuju na ovim konferencijama. U znak zahvalnosti gospodinu Vopalki uručen je prigodan poklon, džepni sat, što priliči istinskom željezničaru.

Osnovni cilj ovih konferencija je da se korisnicima usluga omogući udoban, bezbjedan i redovan željeznički prijevoz kroz cijelu Evropu, dogovore i izrade studije trasa putničkih i teretnih vozova i napravljen jedinstven red vožnje u skladu sa terminima preduzeća koja upravljaju željezničkom infrastrukturom i smjernicama Evropske Unije.

Evropski forum FTE je međunarodno udruženje, koje se već preko 100 godina bavi međunarodnim željezničkim putničkim i robnim saobraćajem. Članovi ovog foruma su 101 željezničko preduzeće iz 35 zemalja Evrope uključujući Ukrajinu, Bjelorusiju, Rusiju i Tursku. Osnovni zadatak FTE je da tijesnom saradnjom između željezničkih preduzeća integriira sve zemlje u jedinstveni evropski saobraćajni prostor. Zbog različitosti jezika multikulturološkog sastava FTE svojim članovima garantuje međunarodne kontakte i izvanrednu povezanost, pod motom.

"Planirajmo vozove koji ujedinjuju Evropu".

Slijedeća FTE konferencija za teretni saobraćaj će se održati u Sarajevu od 05. do 09. jula 2010. godine.

Predsjednik Uprave ŽFBiH Narcis Džumhur uručio je džepni sat sekretaru FTE Pavlu Vopalki povodom odlaska u penziju

Ugovori

ŽFBiH članice RNE

Željeznice Federacije Bosne i Hercegovne potpisale su ugovor o pristupanju „Udruženju za odvijanje međunarodnog saobraćaja na željezničkoj infrastrukturi“- RNE (RailNetEurope). Pristupnicu je potpisao Narcis Džumhur, predsjednik Uprave ŽFBiH na sastanku održanom sa generalnim sekretarom RNE Joachimom Krollom u Sarajevu 18. februara 2010. godine. Punopravno članstvo Željeznica FBiH u udruženju RNE teče od juna 2010. godine.

Pristupnicu RNE potpisao je Narcis Džumhur

Tokom posjete delegacije Željeznica Srbije

Prezentiran sistem za elektronsko izdavanje karata

Stručnjaci iz Željeznica Srbije koji su kreirali sistem elektronskog izdavanja i rezerviranja karata i koji je u njihovoj primjeni od 2005. godine, održali su 30. marta 2010.g. prezentaciju istog u prostorijama Generalne direkcije Željeznica Federacije BiH.

S obzirom na to da i naše preduzeće planira uvesti sistem elektronskog izdavanja i rezerviranja voznih karata, informisanje o tome na koji način su to riješili naši susjedi, od velikog je značaja za ŽFBiH. Prije nego odluče koji sistem će uvesti, naši stručnjaci informisat će se i o tome na koji način su to riješile Slovenske i Hrvatske željeznice.

Uvođenje sistema za elektronsko izdavanje karata jedan je od prioriteta ŽFBiH

Sastanak ŽP CG i ŽFBiH

Intenzivna saradnja željeznica, značajna za cijelu regiju

Učesnici bilateralnog sastanka u Sarajevu

Delegacija Željezničkog preduzeća Crne Gore i predstavnici Željeznica Federacije Bosne i Hercegovine održali su 23. marta 2010. godine bilateralni sastanak u Sarajevu, na kojem su razmijenili informacije o trenutnom stanju u ovim preduzećima.

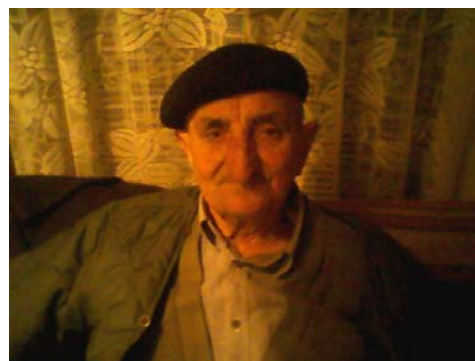
Nakon toga, naši predstavnici održali su prezentaciju vezano za već isporučeni niskopodni elektromotorni voz i devet garnitura Talgo vagona najsavremenije nagibne tehnologije, od kojih nam je prva isporučena u februaru.

Na kraju, učesnici sastanka analizirali su mogućnost intenziviranja saradnje između ŽPCG i ŽFBiH, koja je od izuzetnog značaja za cijelu regiju.

Sjećanja starog željezničara Ševkije Aščalića

Naporan rad nije stvarao prepreke za ašikovanje

Iz razgovora sa starim željezničarom, osamdesetogodišnjim Ševkijom Aščalićem, saznajemo da se još uvijek sasvim jasno sjeća jedne od pjesama sa gradnje pruge Šamac- Sarajevo, ali i još mnogih stvari iz svoje mladosti. Najljepše doba, doba mira i harmonije među ljudima, upravo je to vrijeme, vrijeme omladinskih radnih akcija, vrijeme ranog ustajanja i kretanja u nove radne pobjede.

Bili smo siti i veseli: Ševkija Aščalić

„ Naporan i težak rad nije nam stvarao prepreke za ašikovanje“, prisjeća se ovaj veseli čovjek. Sa smiješkom na licu prisjeća se kako je na radnoj akciji upoznao svoju ljubav, lijepu Fikretu. S njom se poslije oženio i dobio troje djece.

„Današnja omladina i ne zna šta je pravi život. Znaju samo kako da sjednu u auta i idu u one pušnice, pa kad po danu vide s kim su sjedili bude ih stid, a mi smo imali pravi momački život. Radili smo za badava, al' sinko moj, bili smo opet siti i veseli.“

Igranke nakon akcije bude najljepše uspomene i osjećaje. Puno rada, druženja, smijanja i mnogo pjesme, stvorili jedan u potpunosti ispunjen život. Na kraju, dedo Ševkija nam je kazao i stihove jedne od pjesama uz koju je građena pruga Šamac-Sarajevo.

*Omladino zemlje ove,
zbijajmo se u redove.
Zbijajmo se brat do brata,
ova borba bit će kratka.*

*Jedan, dva, jedan dva, omladina Titova,
kreće na rad, zove obnova.
Kud omladina maršira tu se zemlja trese,
od silnoga rada što ga započеше.*

*Kramp i lopata, pijuk i kolica,
to je oružje, svakog omladinca.
Gradili smo prugu Brčko- Banovići,
a sada idemo Šamac- Sarajevo.*

Na osnovu člana 58. Statuta JP ŽFBH d.o.o. (Službene novine FBiH br.27/06), Uprava Društva je na svojoj XVII redovnoj sjednici 15. marta 2007. godine donijela odluku o davanju saglasnosti za izdavanje internog glasila "ŽFBH Info". Uređivački kolegij: Smajo Salketić, Ninoslav Lučić, Sejo Ramić, Svetlana Mujkanović, Erich Šandor i Azra Ferizović. Glavni i odgovorni urednik Samir Kadrić. Redakcijski odbor: Fikret Mršo, Senka Račić i Mediha Živojević. Dizajn naslovne strane IKT-Sektor Adresa: Musala 2, Sarajevo. Tel: ++ 387 33 251 120. Fax: ++ 387 33 652 396, e-mail: info@zfbh.ba